archiwum.rp.pl

Błąd ustawodawcy nie ma wpływu na zwolnienie

15 września 2014 | Ekspert księgowego

Nieterminowe płacenie składek na ubezpieczenie społeczne czy uiszczanie kosztów postępowania egzekucyjnego nie jest celem statutowym działalności jakiegokolwiek podatnika.

Spór dotyczył rozliczenia CIT za 2007 r. złożonego przez zakład opieki zdrowotnej (ZOZ). Urzędnicy ustalili, że w 2007 r. podatnik poniósł m.in. koszty odsetek za zwłokę od zaległych składek ZUS oraz koszty egzekucyjne. Nie zaliczono ich co prawda do kosztów uzyskania przychodów, ale nie opodatkowano też powstałego w ten sposób dochodu. ZOZ wykazał go w całości jako zwolniony na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT.

Fiskus uznał, że kwota ta nie została przeznaczona na działalność statutową i podlega opodatkowaniu CIT.

Podatnik nie zgadzał się z tym rozstrzygnięciem. Podkreślał, że sporne wydatki zostały poniesione w związku z wykonaniem ustawowego obowiązku podniesienia pracownikom wynagrodzeń (tzw. ustawa 203). Nie były wynikiem działania podatnika, ale błędu ustawodawcy. Tym samym jako przeznaczone na cele statutowe korzystają ze zwolnienia z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT.

WSA w Lublinie nie podzielił tego stanowiska. Przypominał, że koszty egzekucyjne, grzywny i kary pieniężne oraz odsetki za zwłokę nie zaliczają się do wydatków poniesionych na działalność w zakresie ochrony zdrowia, jeśli kwoty te są wynikiem niewłaściwie wykonanej usługi medycznej lub też nieterminowego regulowania zobowiązań. Są one konsekwencją naruszenia przez podatnika celów statutowych, a nie ich właściwego wypełniania. Ponadto nie są bezpośrednio związane z procesem leczenia pacjentów. Zdaniem WSA, dochód podatnika w części, w jakiej poniesiono sporne wydatki nie korzysta ze zwolnienia, bo nie został przeznaczony na działalność statutową.

Racji lecznicy nie przyznał też NSA. Zwrócił uwagę, że celem statutowym (działalności) jakiegokolwiek podatnika nie jest niewątpliwe nieterminowe płacenie składek ZUS czy uiszczanie kosztów postępowania egzekucyjnego. Wydatki te nie są więc dochodami przeznaczonymi na cele statutowe podatnika, w tym na ochronę zdrowia (z art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT). Nie są to nawet wynagrodzenia czy składki na ubezpieczenie pracowników realizujących ten cel. W ocenie NSA są to wyłącznie finansowe konsekwencje zaniechania bądź nieterminowego płacenia tych składek. Przyczyny, z powodu których podatnik nie uiszczał składek na ZUS, bądź płacił je po terminie, nie mają znaczenia dla stosowania zwolnienia.

Wyrok NSA z 29 lipca 2014 r. (II FSK 191/13).

—oprac. Aleksandra Tarka

Komentarz eksperta:

Przemysław Szabat, doradca podatkowy SSW Spaczyński Szczepaniak i Wspólnicy

Zgodnie z ustawą o CIT podmioty, których celem statutowym jest m.in. działalność oświatowa, kulturalna czy też w zakresie ochrony zdrowia, korzystają ze zwolnienia podatkowego w zakresie, w jakim przeznaczają i wydatkują wygenerowane przez siebie dochody na cele statutowe, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT. Podstawowym warunkiem jest to, aby dochód zadeklarowany jako przeznaczony na określony cel faktycznie został na ten cel wydatkowany.

Do momentu rozdysponowania dochodu wygenerowanego przez podmioty uprawnione do skorzystania z tego zwolnienia można domniemywać, że dochód ten będzie przeznaczony na cele statutowe. W momencie poniesienia wydatku w pierwszej kolejności należy się zastanowić, czy wydatek ten może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów. Dopiero wówczas, gdy wydatek ten nie będzie mógł zostać zaliczony do kosztów należy sprawdzić, czy został on poniesiony na realizację celów statutowych.

Jeżeli podatnik uprawniony do skorzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT, poniesie wydatek, który nie będzie mógł zostać zaliczony do kosztów podatkowych, ale będzie służył realizacji celów statutowych tego podmiotu, to równowartość dochodu odpowiadająca temu wydatkowi będzie zwolniona z opodatkowania. W przeciwnym razie równowartość dochodu odpowiadająca temu wydatkowi będzie podlegała opodatkowaniu CIT.

Przepis dający podmiotom możliwość zwolnienia z opodatkowania dochodów przeznaczonych na cele statutowe powinien być interpretowany ściśle, gdyż jest wyjątkiem od zasady powszechności opodatkowania. W konsekwencji NSA słusznie przyjął, że wydatki związane z nieterminową płatnością składek na ubezpieczenie społeczne, np. odsetki za zwłokę czy też koszty egzekucyjne, nie służą realizacji celów statutowych. A to oznacza, że nie będą one zwolnione z opodatkowania CIT.

Rzeczpospolita
© Wszystkie prawa zastrzeżone